

**ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ ΤΩΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

Αθήνα, 14 και 15 Νοεμβρίου 2013

Τοποθέτηση του Προέδρου της Ο.Κ.Ε. κ. Χρ. Πολυζωγόπουλου

στην 2^η Συνεδρία με θέμα:

«Η ανεργία των νέων και πολιτικές για την αντιμετώπισή της»

Κυρίες και κύριοι,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι γνωστές σε όλους μας οι δημοσιονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει εδώ και μια πενταετία περίπου η χώρα μου και έχουν οδηγήσει στην λήψη περιοριστικών μέτρων ώστε να ξεπερασθεί το υψηλό δημόσιο χρέος και το δημοσιονομικό έλλειμμα. Μία από τις επιπτώσεις της μακρόχρονης δημοσιονομικής προσαρμογής είναι το ότι σήμερα η ελληνική οικονομία βρίσκεται αντιμέτωπη με βαθειά ύφεση και η ελληνική αγορά εργασίας αντιμέτωπη με πρωτόγνωρα ποσοστά ανεργίας. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία η ανεργία στην Ελλάδα, και ιδιαίτερα η ανεργία των νέων, έχει φθάσει σε πρωτόγνωρα επίπεδα, σχεδόν δηλαδή στο 60%.

Βέβαια η ανεργία δεν είναι μόνο ελληνικό φαινόμενο, ούτε αφορά μόνο τους νέους. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Eurostat, υπάρχουν περισσότεροι από 26 εκατ. άνεργοι. Σε αυτά τα μεγέθη η ανεργία θέτει σε σοβαρή δοκιμασία την κοινωνική συνοχή και αναδύει φαινόμενα περιθωριοποίησης και απομονωτισμού. Ειδικά δε για τους νέους, η ανεργία και το μεγάλο διάστημα μετάβασής τους από την εκπαίδευση στην απασχόληση, έχει πολλαπλές επιπτώσεις. Όπως είναι γνωστό, οι νέοι αποτελούν το πλέον δημιουργικό και εξειδικευμένο τμήμα του εργατικού δυναμικού. Περισσότερα από 150 δις ετησίως, ποσό που αντιστοιχεί στον 1,2% του ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

είναι οι οικονομικές απώλειες από την ανεπαρκή ενσωμάτωση των νέων στην οικονομία. Οι αντίστοιχες απώλειες για την Ελλάδα προσεγγίζουν το 2% του ΑΕΠ.

Επίσης οφείλω να επισημάνω ότι η δυσκολία ένταξης και ο εγκλωβισμός των νέων σε μακροχρόνια διαστήματα ανεργίας και υποαπασχόλησης υπονομεύει μακροπρόθεσμα την επαγγελματική τους διαδρομή. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα διαθέσιμα στοιχεία δεικνύουν ότι οι πιθανότητες ενός νεαρού ανέργου να βρει μια σταθερή θέση εργασίας είναι χαμηλές: μόνο το 29,7% των νέων ηλικίας 15 έως 24 ετών που ήταν άνεργοι το 2010 βρήκε δουλειά το 2011. Όπως το 2012, το 42% των νέων απασχολούμενων εργαζόταν με σύμβαση ορισμένου χρόνου (τέσσερις φορές περισσότερο από τους ενήλικες) και το 32% εργαζόταν με συμβάσεις μερικής απασχόλησης (περίπου διπλάσια από τους ενήλικες).

Σίγουρα η σταθερή και ταχεία αποκλιμάκωση της ανεργίας είναι δυνατή μόνο σε περιβάλλον υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης και στο πλαίσιο μίας εξωστρεφούς, ανταγωνιστικής και δυναμικής οικονομίας. Μέχρι να συμβεί όμως αυτό στην Ευρώπη, ένας μεγάλος αριθμός νέων ανθρώπων θα έχει χάσει την επαφή του με την αγορά εργασίας και με μεγάλη δυσκολία θα μπορέσει να επανενταχθεί σε αυτή, ακόμα και αν στο μέλλον υπάρξουν επαρκείς δουλειές.

Συνεπώς, και παράλληλα με την ανάγκη δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας υπάρχει και η ανάγκη να διατηρηθεί η επαφή των νέων με την αγορά εργασίας και να προσαρμόζονται σε σταθερή βάση οι δεξιότητες τους στις ανάγκες του παραγωγικού συστήματος. Σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν περισσότερο από δύο εκατομμύρια θέσεις εργασίας κενές, ενδεικτικό της αναντιστοιχίας μεταξύ των προσφερόμενων και των ζητούμενων δεξιοτήτων.

Με αφορμή προειδοποιήσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO) για τη συνεχιζόμενη αύξηση της ανεργίας στην Ευρώπη, ο Ευρωπαίος Επίτροπος για την Απασχόληση δήλωσε ότι «...η οικονομική ανάκαμψη θα πρέπει να έχει διάρκεια και να είναι στιβαρή για ν' απορροφήσει την ανεργία». Ειδικότερα δε και όσον αφορά τις δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την απασχόληση σύμφωνα με την ατζέντα που ορίστηκε στο πακέτο εργασίας του Απριλίου του 2012 αυτές επικεντρώνονται, μεταξύ άλλων, στη δημιουργία θέσεων εργασίας σε τομείς με υψηλές προοπτικές ανάπτυξης και στη βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας. Στο πρόγραμμα «Εγγύηση για τους Νέους», γνωστό ως

«πρωτοβουλία Μπαρόζο» για την απασχόληση των νέων και την ενσωμάτωση τους στην οικονομία, τα κράτη-μέλη εντάσσουν τα σχέδια τους για την αντιμετώπιση του εξαιρετικά υψηλού ποσοστού ανεργίας των νέων. Για πολλά κράτη μέλη, αυτό απαιτεί διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Υποστηρικτικά στο πρόγραμμα «Εγγύηση για τους νέους» “Youth Guarantee” η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμφώνησε τον Φεβρουάριο του 2013 σε μία νέα πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (Youth Employment Initiative) με πόρους 3 δις. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 3 δις. ευρώ από τον κοινοτικό προϋπολογισμό. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία επικεντρώνεται αποκλειστικά στις περιοχές που αντιμετωπίζουν ποσοστά ανεργίας των νέων πάνω από 25 % και αφορά νέους, ηλικίας μεταξύ 15 και 24 . Παράλληλα, η Επιτροπή αναπτύσσει μια σειρά εργαλείων σε επίπεδο ΕΕ όπως: η Συμμαχία της ΕΕ για τη μαθητεία (Alliance for Apprenticeships), ο συνασπισμός για την ψηφιακή απασχόληση (coalition for digital employment), EURES και η πρώτη σας πρωτοβουλία για εργασία μέσω του EURES (and your first EURES job initiative, και βοήθεια στις επιχειρήσεις να προσλάβουν νέους εργαζόμενους. Ενδεικτικά σας αναφέρω ότι αυτή τη στιγμή η πύλη EURES δίνει πρόσβαση σε πάνω από 1,4 εκατομμύρια κενές θέσεις εργασίας και σε σχεδόν 31.000 εγγεγραμμένους εργοδότες να βρουν εξειδικευμένους ανθρώπους που αναζητούν εργασία.

Στην Ελλάδα, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, επιλέχθηκαν κατά προτεραιότητα δράσεις αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού που συνδυάζουν την κατάρτιση με την πρακτική άσκηση και την βραχυχρόνια απασχόληση σε επιχειρήσεις για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας. Επίσης στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Νεολαία που εγκρίθηκε τον Ιανουάριο του 2013 με κοινοτική χρηματοδότηση της τάξης των 517 εκατ. ευρώ περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, νέες δράσεις όπως: η προσωρινή απασχόληση νέων ανέργων (έως 35 ετών) σε εργασιακά προγράμματα στον πολιτιστικό τομέα και σε κοινωνικές δομές καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, ο συνδυασμός κατάρτισης με πεντάμηνη απασχόληση για ανέργους νέους μέχρι 29 ετών και ο συνδυασμός θεωρητικής και πρακτικής άσκησης για νέους ανέργους ναυτικούς ηλικίας μέχρι 29 ετών. Ενδεικτικά σας

αναφέρω τις πλέον σημαντικές δράσεις στήριξης της απασχόλησης των νέων, οι οποίες ανά Υπουργείο έχουν ως εξής:

Στο Υπουργείο Εργασίας το μεγαλύτερο πρόγραμμα – ως προς τον αριθμό των ωφελουμένων – είναι η «επιταγή εισόδου» για 45.000 νέους έως 29 ετών που εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην εργασιακή ενσωμάτωση των νέων σε επιχειρήσεις με πλήρη μισθό και ασφάλιση και απευθύνεται κατά προτεραιότητα σε επιχειρήσεις εξωστρεφών κλάδων της οικονομίας με δυναμισμό απασχόλησης (τουρισμός, αγροτοδιατροφικός τομέας, κ.λπ.).

Στο Υπουργείο Ανάπτυξης εφαρμόζονται τα προγράμματα Νεανικής Επιχειρηματικότητας που είναι στοχευμένα σε καινοτόμους κλάδους, στο χώρο της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και στην αγροτική παραγωγή και υποβοήθηση των νέων που επιλέγουν να επιστρέψουν στην ύπαιθρο.

Όσον αφορά την σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας προτεραιότητα από το Υπουργείο Παιδείας έχει δοθεί σε δράσεις όπως: η απόκτηση εργασιακής εμπειρίας από φοιτητές και σπουδαστές μέσω της επιδότησης θέσεων πρακτικής και απασχόλησης, καθώς και σε δράσεις ενίσχυσης των γραφείων διασύνδεσης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και τη σύσταση μονάδων καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Αγαπητοί φίλοι και φίλες,

Νομίζω ότι όλοι μας συμφωνούμε πως η ανεργία αποτελεί το πλέον επώδυνο και, ταυτόχρονα, επικίνδυνο σύμπτωμα της οικονομικής κρίσης. Γιατί αν η ανεργία σε κάποια επίπεδα είναι ανεκτή και διαχειρίσιμη από το σύστημα κοινωνικής προστασίας, σε υψηλά επίπεδα, όπως τα σημερινά, απαιτεί κινητοποίηση στα όρια του συναγερμού όχι μόνο της πολιτείας, αλλά και όλων εμάς που εκπροσωπούμε την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδας έχει επισημάνει πολλές φορές ότι η ανεργία των νέων μπορεί να καταπολεμηθεί αποτελεσματικά μόνο εφόσον δοθεί προτεραιότητα σε δράσεις που ενισχύουν την επιχειρηματικότητα, αναστέλλουν την όποια διστακτικότητα των επιχειρηματιών για πρόσληψη νέων ανθρώπων και δράσεις που συνδέουν άμεσα την εκπαίδευση με την έρευνα και την

αγορά εργασίας. Συγκεκριμένα και με στόχο την αύξηση της απασχόλησης των νέων η ΟΚΕ θεωρεί ότι απαιτούνται παρεμβάσεις ώστε να:

- αυξηθούν και να αξιοποιηθούν αποτελεσματικότερα τα ευρωπαϊκά κονδύλια για τη νεολαία.

- να ενισχυθεί η νεανική επιχειρηματικότητα με φορο-ελαφρύνσεις για τους νέους έως 35 ετών και με τη δημιουργία δικτύου προστασίας (starts-ups) και παροχής πλήρους στήριξης (χρηματοδοτική, συμβουλευτική, τεχνική) σε κάθε στάδιο της επιχειρηματικής δράσης

- να αντιμετωπισθεί η πρόωγη σχολική εγκατάλειψη η οποία ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για την αδυναμία πρόσβασης σημαντικού αριθμού νέων στην αγορά εργασίας,

- να συνδεθούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα με τις τρέχουσες ανάγκες της αγοράς εργασίας,

- να διευρυνθεί η συμμετοχή των νέων στον κοινωνικό διάλογο,

- να ενισχυθούν οι δράσεις στον τομέα των νέων τεχνολογιών και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, με στόχο την καλύτερη ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων με τους νέους αναφορικά με τις ανάγκες τους.

Οι προτάσεις αυτές θεωρώ ότι δεν αφορούν μόνο την χώρα μου . Αφορούν και πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Γιατί μόνο έτσι θα μπορέσουμε να κοιτάξουμε με αισιοδοξία μπροστά. Το «άνοιγμα» της Ευρώπης εκτός συνόρων και η επέκταση της στις διεθνείς αγορές με την ανάπτυξη της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας των νέων είναι το μοναδικό αντίδοτο στην κρίση και στην ανεργία.

Σας ευχαριστώ
